

MOTTO

(Major Polerecky to Gen. G. Washington
after the battle for Kingsbridge):
Sir, we can lose our hats but never our heads.

SLOVENSKO-AMERICKÉ KULTÚRNE STREDISKO
člen Svetového kongresu Slovákov
pozyva vás na

SLÁVNOSŤ ODHALENIA POMNÍKA

bojovníkovi slovenského pôvodu
hrdinovi vojny za nezávislosť Ameriky

MAJOROVI
JÁNOVI LADISLAVOVI
POLERECKÉMU

z príležitosti

MOTTO

(Major Polerecky to Gen. G. Washington
after the battle for Kingsbridge):
Sir, we can lose our hats but never our heads.

SLOVAK-AMERICAN CULTURAL CENTER
member of Slovak World Congress
invites you to

The Unveiling
of the Monument
to
Major
John Ladislaus Polerecky

soldier of Slovak ancestry
hero of the Revolutionary War

CESTNÝ VÝBOR SLÁVNOSTI:

Dr.h.c. ŠTEFAN B. ROMÁN, predseda
Eduard J. Behunčík, predseda Slovenskej Ligy
v Amerike; Hon. Alfréd B. Del Bello,
Westchester County Executive; Hon. Gordon W.
Burrows, N. Y. State Assemblyman; Kapitán
Eugen A. Cernan, Astronaut; Dr. Jozef G.
Cincík, historik a umelec; O. Rudolf Dilong,
OFM, básnik; Prof. Charles Gibson, President
of American Historical Association; Tomáš
Gmiter, predseda Národného Slovenského
Spolku; O. biskup Andrej G. Grutka, biskup
z Gary, Ind.; Kpt. Juraj F. Kosco, USN (Rtd);
Juraj J. Kostelník, hl. predseda Slovenského
katolíckeho Sokola; Tibor T. Kovalovský, hl.
tajomník SKS; Jozef C. Kraj sa, redaktor
Jednoty; Hon. Štefan J. Kubášek, Councilman
of City of Yonkers; Hon. Angelo R.
Martinelli, Mayor of City of Yonkers;
Marienka Michnová, koncertná pianistka;
Hon. Daniel P. Moynihan, U.S. Senátor; Dr.
Michal Novák, exekutívny direktor EMPAC;
Hon. Richard L. Ottinger, U.S. Congressman;
O. biskup Michal Rusnák, Apoštolský
vizitátor pre slovenských gréckokatolíkov v
Kanade; J. C. Scíranka, predseda Slovenských
novinárov v USA; O. Štefan Senčík, SJ,
viceprovinciál Slovenských jezuitov,
Kanada; Plk. Ján Slezák, predseda Plánovacej
komisie záložných branných síl;
Generálmajor W. Stanford Smith, USAR; Rev.
Dušan Tóth, gen. tajomník Svetového kongresu
Slovákov; Andrej Venglarčík ml., predseda
Slovenskej telocvičnej jednoty Sokol v USA;
Lujza M. Yashová, hl. predsedníčka Prvej
Katolíckej Slovenskej Ženskej Jednoty;
Michal J. Záhorský, hl. predseda Prvej
Katolíckej Slovenskej Jednoty.

PRÍPRAVNÝ VÝBOR VÝSTAVBY POMNÍKA

ING. EDUARD A. GARBA, predseda Júlia
Babejová, Štefan Blaško, Štefan Blažej, Dr.
Emanuel T. Boehm, Dr. Mária Boehmová, Lýdia
Demková, Anna W. Dzuritová, Jozef Illát, Mária
Mária Kožušková, Mária Križanová, Jaroslav
J. Krúpa, Anna Mária Kulháňová, Ján Kulháň,
Rudolf Mákel, František Pastier, Alojz
Prokop, Daniel Tanzone.

VÝTVARNÁ NÁVRHÁRKA JULIANA MOCÁKOVÁ

ARCHITEKT VALÉR MOCÁK, AIA

PROGRAM SLÁVNOSTI

SLÁVNOSTNÉ BOHOSLUŽBY:

9:00 A.M. EVANJELICKÉ
Slovenský evanjelický kostol Svätej Trojice
Hlavný celebrant: **Pastor Dewey Strohmeier**

9:00 A.M. PRAVOSLÁVNE
Pravoslávny kostol Svätej Trojice
Hlavný celebrant: **Otec Vadim Pogrebniak,**
farár osady

12:30 P.M. RÍMSKO-KATOLICKE
Rímsko-katolícky kostol Najsvätejšej Trojice
Hlavný celebrant: **Otec biskup Andrej G. Grutka,**
biskup z Gary, Ind. Slávnostný kazateľ: **Otec Felix
Litva, SJ** Koncelebranti: **Otec Jozef Pacacha,**
farár osady a ďalší slovenskí kňazi z USA a Kanady.
Všetky tri kostoly sú na Trinity Plaza v Yonkers

PROGRAM V HALE SLOVENSKEJ ŠKOLY 2:30 P.M.

1. Americká a slovenská hymna
spieva **Ružena Gregušová**
na klavíri sprevádza **Viera Babejová.**
2. Privítanie mešťanosta Yonkersu
Angelo R. Martinelli.
3. Major Polerecký je inšpiráciou
predseda S-AKS **Ing. Eduard A. Garba.**
4. Janko Matuška: Variácie na ľudovú pieseň
na klavíri hrá **Viera Babejová.**
5. Slávnostná reč
predseda Svetového kongresu Slovákov **Štefan B.
Román.**
6. M. Schneider-Trnavský: V našom dvore, F. Loewe
danced ali night, spieva **Ružena Gregušová** na klavíri
sprevádza **Viera Babejová.**
7. Život majora J. L. Polereckého (z Polerieky,
Slovensko)
Dr. Jozef G. Cincík.
8. LIMBORA, slovenský ľudový súbor.

- Prestávka -

MOTTO
(Major Polerecky to Gen. G. Washington
after the battle for Kingsbridge):
Sir, we can lose our hats but never our heads.

SLOVENSKO-AMERICKÉ KULTÚRNE STREDISKO
člen Svetového kongresu Slovákov

pozýva vás na

SLÁVNOSŤ ODHALENIA POMNÍKA

**bojovníkovi slovenského pôvodu
hrdinovi vojny za nezávislosť Ameriky**

MAJOROVI JÁNOVI LADISLAVOVI POLERECKÉMU

z príležitosti
Dvojstého výročia samostatnosti USA

nedeľa, 18. septembra 1977

TRINITY PLAZA, YONKERS, NEW YORK

9. Ludwig van Beethoven: Ecossaises

na klavíri hrá **Soňa Kulháňová**.

10. Za slobodu . . . výber zo slovenskej poézie
recituje **Karol Prochotský**.

11. LIMBORA, slovenský ľudový súbor.

(Obecenstvo láskavo prejde z haly k pomníku)

12. CEREMONIÁLNE ODHALENIE POMNÍKA:

– Preslov – **člen** mestskej rady **Štefan J. Kubášek**.

– "Major Polerecký" – recituje autor

Jaroslav J. Krúpa.

– Odhalenie pomníka – **Štefan B. Román**
sprevádzaný

E. A. Garbom, A. R. Martinellim, Š. J. Kubáškom.

– Na margo pomníka – **Dr. Emanuel T. Boehm**.

– Pozdravy.

– Odovzdanie pomníka mestu Yonkers –
exekutívny podpredseda S-AKS **Jozef Ihnát**.

God Bless America

Kto za pravdu horí!

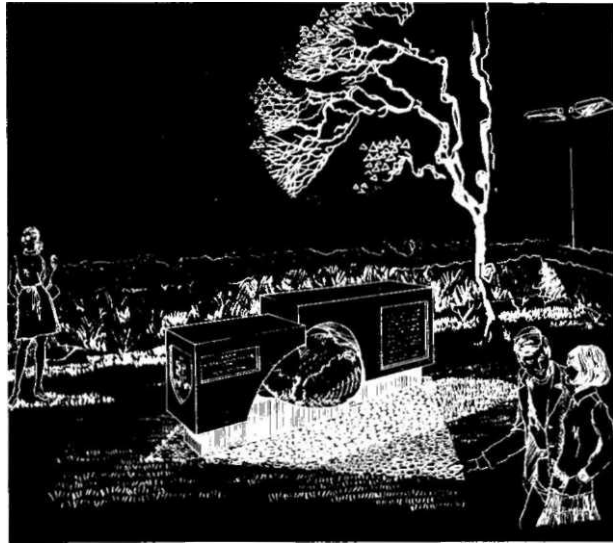
Spieva obecenstvo

Koordinátor programu: **Rudolf Makeľ**

Konferencierka: **Anna Mária**

Kulháňová Ozvučenie: **Ján Krákora**

Občerstvenie: v jedálni Slovenskej školy, od
10. hod ráno do 2:15 popoludní a po skončení
slávnosti.

Prosím uviesť čím skôr.

JK
Slovak-American Cultural Center

SLOVENSKO-AMERICKÉ KULTÚRNE STREDISKO

P. O. BOX 291 • NEW YORK, N. Y. 10008

Fairview, 14. augusta 1977, N.J.

PREČO POLERECKÉMU ?

Nedávno jeden z mojich priateľov, ktorého som požiadal o podporu na pomník majorovi Polereckému, sa ma opýtal: "Prečo práve Polereckému pomník?", a dodal: "Vieš, ideové zdôvodnenie pomníka nie je mi dosť jasné." Do istej miery bol som prekvapený. Vedel som, že odoberá niekoľko slovenských novín, takže mal by byť o veci dobre informovaný. Doma som si prečítal všetko čo sa o majorovi Polereckom za posledných päť rokov napísalo slovenskej tlači. Môj priateľ mal pravdu. O ideovom zdôvodnení pomníka sa toho veľa nepopísalo. Bude hádam dobre, keď sa nad vecou zamyslím znova.

Americkú Deklaráciu nezávislosti som študoval roku 1967 so slovníčkom v ruke, keď som chodil na angličtinu v škole v New Yorku. Deklarácia je tak krásna, tak inšpirujúca, tak dusí človeka - lahodiaca a ľudský intelekt podmaňujúca, že po jej prečítaní som dlho chodil s božskou hudbou v hlave. Deklaráciu zostavili slobodné božské duše, hodné toho mena. Sú v nej ideály, za ktoré sa musí zapáliť každý spravodlivý, slobodumilujúci človek.

Vždy som obdivoval ľudí, ktorí sa zúčastnili práce a boja za vysoké ideály obsiahnuté v Deklarácii. V duši som si prijal, aby som sa toho boja mohol zúčastniť tiež. Paine, Jefferson, Franklin, Adams, Pulaski, Lafayette, Hancock, Kosciusko, tie mena znejú hudbou slobody. Anglosasi, Francúzi, Poliaci, Nemci a iní mali veľkých ľudí, ktorí pochopili a so zbraňou v ruke išli bojovať za ideály slobody a dôstojnosti človeka. Prečo nie my Slováci? Veď my sme národ takmer stále bojujúci o svoju slobodu. Jánošík bol pred Washingtonom!...

A tu sa v októbri 1972 dozviem od slovenského génia dr. J. G. Cincíka, že aj my sme pri tom boli, keď sa americká sloboda rodila! Aj my sme mali veľkých synov, ktorí pochopili... Najznámejší z nich – Ján Ladislav Polerecký. Bože môj, veď my sme rovnako dobrí ako iní, ktorí toľko denne o sebe vyzváňajú a okiadzajú sa slávou. Bohu vďaka za Polereckého!

A keď už sme mali takého veľkého človeka, prečo ho nepredstavíme Amerike a svetu ako sa patrí? Vraj už bol pokus postaviť mu pomník, ale neúspešný, nebolo pochopenia. No keď nebolo pochopenia vtedy, tak je to pochopenie dnes a u nás. Navrhol som hneď tam, na večeri na počesť dr. Jozefa G. Cincíka, ktorému Slovensko-americké kultúrne stredisko udelilo Štefánikovu cenu, aby S-AKS pomník Polereckému, hrdinovi Americkej vojny o nezávislosť, postavilo. Neskoršie sa návrh prijal formálne na valnom zhromaždení. Museli by sme sa hanbiť pred našimi deťmi a sami pred sebou, keby sme tak nekonali. Nadšenie pre vec bolo: Náš pokus musí byť úspešný!

Je tu veľký človek, jeden z nás, narodený síce vo Francúzsku, ale celá história v jeho génoch je slovenská. Naša organizácia bola založená dávať, šíriť slovenskú kultúru a dvíhať slovenské meno, dvíhať našich ľudí, uctiť si vlastný rod. Tu je tá pravá príležitosť postaviť niečo trvalé. Tak ako naši pionieri stavali. Teraz je čas pracovať, o zásluhy sa hlásiť o sto rokov!

Americkí dobrovoľníci, ktorí bojovali za svoju slobodu zasluhujú si našu plnú úctu a obdiv. Avšak cudzinec, v našom prípade major Polerecký, musí mať dvojnásobné morálne kvality, aby sa rozhodol a išiel z domova bojovať za slobodu do inej zeme. Musí mať dušu na veľkej výške, aby pochopil hĺbku a všeludskú platnosť ideálov obsiahnutých v Deklarácii nezávislosti! Nie veľa ľudí sa vie obetovať za vlastný národ, tobôž už za cudzí. Sláva bojovníkom za slobodu – v Polereckého prípade to nie je prázdna fráza. Podívejme sa okolo seba dnes, koľko ľudí vie pracovať, obetovať? A náš život je ďaleko ľahší ako bol vtedy. Práca a boj za národnú slobodu je prácou a bojom za cele ľudstvo. Keď trpí človek na jednej časti sveta, trpí človek všade! Polerecký to pochopil dávno pred nami. Krásna duša! Takýmto duchom sa stavajú pomníky!

Môj drahý priateľ, viem, že budeš čítať tieto riadky. Pokúsil som sa povedať nahlas, čo bolo a je v mojej duši. Prial by som si, aby som to vedel povedať lepšie a krajšie. Dúfam všakže som aspoň čiastočne *ideove zdôvodnil* stavbu pomníka Polereckému.

Tí, ktorí morálne, prácou, alebo finančne podporujú pomník, pokračujú v boji o oslobodenie človeka, ktorý sa žiaľ neskončil v októbri 1781. Pozdvihujú takto svoj hlas na uplatnenie ľudských práv všade na svete, hlásia sa o svoje práva a dôstojnosť, ktoré nesmie človeku nikto na svete vziať. Ak áno, Polereckého boj nech je nám príkladom!

Jozef Svätopluk Sloboda
Jozef Svätopluk Sloboda

(PSEUDONYM J. J. KRŮPU)